

Tone Čokan | Rožni venec

Prijatelj, ki ga je Gospod izmed mnogih izvolil, da Mu služi pri oltarju, mi je poslal droben zavojček in pismo.

Kaj naj Ti pošljem — tako nekako mi piše — v znamenje najinega prijateljstva, ki ni le pozemsko — saj se Te vsak dan spominjam pri daritvi Gospodovi —, kaj naj Ti dam? Razkošno opremljeno knjigo? Prebereš jo, položiš na polico in le včasih se Ti oko še pomudi na njeni lepi opremi. Dragoceno podobo? Dragi, nimam denarja. Posredovalec milosti božje sem. Zastonj sem vse prejel, zastonj dajem. Tako želi Gospod. Pa saj bi podobe ne mogel imeti vedno pri sebi. Jaz pa bi Ti rad dal nekaj, kar bi rabil vsak dan, kar bi Ti bilo potrebno kot vsakdanji kruh. Mnogo sem razmišljal — in sedaj Ti pošiljam ta rožni venec. Niso jagode biseri — dar so revnega slovenskega duhovnika, iz lesa so, na kakršnega je bil razpet Gospod. Položil sem ga na Sveti grob — naj Ti diha iz njega božja ljubezen! Dotaknil sem se z njim groba sv. Petra — bodi Ti vir silne vere, s katero moli in upaj za ves svet! In blagoslovila ga je naša Marija Pomočnica, Kraljica Slovencev, na Brezjah — moli ga z Njenim blagoslovom za naš ubogi narod, posebno v teh čudnih stiskah časa, za svoje, da bi jim družba ne bila v breme, da bi sami drugim ne bili v pohujšanje; za sebe, da Te ne bo sram pred Gospodom in pred samim seboj, in še zame, da bi ne bil nevreden hlapec Gospodov!

Tako mi piše.

In sedaj molim rožni venec vsak dan. Vsak dan mi drsijo med prsti jagode, vsaka s svojo skrivnostjo, kakor polzijo moji dnevi med dlanmi božje volje v večnost.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha!

Oče, Neizrazni, Vseobsegajoči, ki pač Si, le včasih nam daš v svoji dobroti in modrosti zaslutiti drobec Svoje neskončnosti: in že smo te milosti tako prevzeti, da se z močjo te slutnje prebijamo skozi goščavo dni našega izgnanstva in omahujoči ne omahnemo, prav kakor je držal sile preroku — pač ker si hotel Ti tako — skozi štirideset dni hlebec kruha. Bog, preveličasten, da bi se Ti upali bližati, a predober, da bi nas pustil v temi in v tipajočem nemiru, Ti si nam poslal Svojega Sina, Sebi in nam enakega, da še vedno moli med nami in za nas svojo velikoduhovniško molitev in kliče na nas milost Svetega Duha, ki se neprestano lije v naša izsušena srca in je vedno kam liti — posvečeno bodi Tvoje ime!

Vera.

S čim vsem je človeštvo že poskušalo nadomestiti vero. Kaj vse sem že storil, da bi mi vere ne bilo treba! Kaj in kje sem že vse iskal! Kako se izvijal, da bi Ti ušel, a še na dnu svojega iskanja,

svojega upornega boja Te najdem, ko se mi prizanesljivo smehljaš in ne omalovažuješ žgočega nemira svojega otroka. Bog, Mir, Skladje! Verujem v Tebe, vse upam od Tebe, saj pred Tabo kopni vsa naša zlobna samozavestna upornost. V Tvoji mirnosti izgublja moč in veličino demonski kaos in zaradi Tebe lije v naša srca mir in zavest, da si z nami — s Cerkvijo — Ti, in da se nam ni treba vznemirjati. Verujem! Verujem, da bom razumel.

Oče naš!

Gladen, blodeč otrok moli k Tebi. Kliče Te zaupno otrok, ki je svoje skrivnostno prvorojenstvo prodal za nepolno skledo pokvarjene leče. Prizanesi nam! Saj tako dobrotno skrbiš za naše vsakdanje potrebe, ne zavrzi nas v večnosti! Glej, Oče, toliko omam nas v teh neurejenih dneh vabi od Tebe in zdi se, da je vse tisto, kar naj bi me še spominjalo na Tebe, izgubilo svoj sijaj. Oče, presvetlo je vse, kar si postavil Sebi v slavo in nam v izpodbudo. Naše oči tega kar nekam ne prenesejo. Oče, ki mnogo odpuščaš tistim, ki mnogo ljubijo, odpusti nam naše dolge!

Zdrava Marija!

Mati! Koliko človeških ust Ti je že prepevalo slavo! Koliko človeških src je že prekipevalo od ljubezni do Tebe, a vse to je le nebogljen jecljanje, ki nam da le slutiti, da si Ti vsa lepa. Mati! Rad bi molil k Tebi z vdanostjo pozabljenega meniha, ki je prvi molil: Pozdravljena Kraljica! . . . Rad bi molil s preprostostjo otroka, ki sklepa ročice in Te čuti v svoji bližini: O Gospa moja, o Mati moja! . . . Rad z vztrajnostjo viteza, ki je leta in leta blodil okrog, a mu luč ni ugasnila! Mati, toliko bi Ti rad povedal, toliko potožil, a saj sama veš bolj od mene, v kako čudne in težke čase smo postavljeni. Zato kot truden in razočaran otrok skrijem obraz med Tvoje dlani in Te prosim res z vso iskrenostjo: Mati, pomagaj! Mati, ljubljena Mati!

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu!

Slava, ki Ti jo daje vse stvarstvo; slava, ki Ti jo pojo angelski zbori; slava, ki si jo Presveta Trojica daješ sama in pred katero mi blaženo obmolknemo!

Prijatelj, poslal si mi dar, ki naj bi mi bil — pišeš — potreben kot vsakdanji kruh. Nič boljšega nisi mogel poslati. So ure, ko se nam celo vsakdanji kruh upre, in takrat nam ostane samo Bog. In tako sedaj molim rožni venec iz dna svoje tavajoče mladosti, kot moli kmet, stoječ na ogonu prej bohotno obetajoče njive, ki mu jo je toča pobila, s solzami, svetlimi kot majski dež, in prosi, da bi bilo vsaj to, kar je še ostalo, kleno, da bi bilo za novo setev, novo žetev. Vsak dan ga molim s posebno prošnjo, s posebno zahvalo. Tako mi drsijo jagode med prsti, vsaka s svojo skrivnostjo, kot polzijo meni

posojeni dnevi s svojimi drobnimi radostmi, s svojo žalostjo, s svojo slutnjo brezčasnega poveličanja med dlanmi božje volje v večnost. In ko bom pri zadnjem rožnem vencu rekel zadnji Amen, naj mi ga ovijejo okrog rok, da bom imel kaj dati kot protiutež za vse svoje slabosti, za vse zablode, za vse grehe, na pravično tehtnico. Amen!

Da, Amen!

France Bevk | Češka narodna

Tam leže grobovi
z lesom ograjeni,
vsi so posejani
z dragimi semeni
kakor vrt zeleni.

O, zakaj nobeno
seme ni še vzknilo!
Morda pregloboko
so jih položili,
da jih je vdušilo?

Grm sem zasadila,
kjer spi dragi v jami,
da mu korenina
do srca požene,
ga iz spanja zdrami.

Grm že odcvel je,
listje v vetru kroži.
Ah, moj ljubi dragi
ni se še prebudil —
srce moje toži.